

- (ii) ඉහත එක් එක් ඔක්සයිඩයේ ආම්ලික - භාස්මික ස්වභාව වෙන් වෙන්ව පැහැදිලි ලෙස දක්වන්න.
- (b) (i) ඔක්සිජන්වල ප්‍රයෝජන පිළිබඳව සංක්ෂිප්ත විස්තරයක් ලියන්න.
- (ii) ජලය විද්‍යුත් විච්ඡේදනයට හෝ කාළ විද්‍යෝජනයට හෝ භාජනය කිරීම හැරෙන්නට, ජලයෙන් ඔක්සිජන් වායුව මුක්ත කර ගැනීම

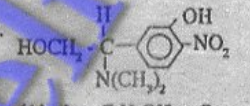
සඳහා ක්‍රමයක් යෝජනා කරන්න.

(c) වායුගෝලයෙහි පවතින කාබන්ඩයොක්සයිඩ් ප්‍රමාණය, මිනිස් සමාජයේ අනාගතය කෙරෙහි සැලකිය යුතු ලෙස බලපානු ඇත. මේ ප්‍රකාශය සනාථ කරමින් සංක්ෂිප්ත රචනයක් ලියන්න.

1990 අගෝස්තු - රසායන විභාග
(විසේෂ 1991)

I කොටස

- පරමාණුක ක්‍රමාංකය 34 වන M නමැති මූලද්‍රව්‍යයේ අවම ඔක්සිකරණ තත්ත්වයෙන් ව්‍යුත්පන්න වන හයිඩ්‍රජිඩයේ අණුක සූත්‍රය මින් කුමක් වේද?
(1) MH වේ. (2) MH₂ වේ. (3) MH₃ වේ.
(4) MH₄ වේ. (5) MH₅ වේ
- X නමැති පරමාණුව, කනුක අම්ලය සමඟ, ආරෝපණය +2 වන කැටායනයක් පහසුවෙන් සාදයි. කැටායනයේ අන්තිම ශක්ති මට්ටමේ ඇති ඉලෙක්ට්‍රෝන සංඛ්‍යාව
(1) 2 (2) 8 (3) 14 (4) 18
(5) මේ සංඛ්‍යාව සම්බන්ධයෙන් නිත්‍ය ප්‍රකාශයක් කළ නො හැකිය.
- හයිඩ්‍රෝකාබනයකින් මවුල 1 ක් සම්පූර්ණයෙන් දහනය කිරීමෙන් ජලය මවුල 3 ක් ලැබුණි. ස. උ. පී. දී. මනින ලද හයිඩ්‍රෝකාබනයේ 20 cm³ සම්පූර්ණයෙන් දහනය කිරීම සඳහා ස.උ.පී. දී මනින ලද ඔක්සිජන් 90cm³ අවශ්‍ය විය. හයිඩ්‍රෝකාබනයේ අණුක සූත්‍රය
(1) C₂H₄ (2) C₂H₆ (3) C₃H₈ (4) C₃H₆ (5) C₃H₄
- 0.010 mol l⁻¹ වන HCl ද්‍රාවණයකින් 40 ml සහ 0.045 mol l⁻¹ වන KOH ද්‍රාවණයකින් 10 ml එකට මිශ්‍ර කරන ලදී. මෙයින් ලැබෙන ද්‍රාවණයේ pOH අගය මින් කුමක් වේද?
(1) 1 වේ. (2) 2 වේ. (3) 3 වේ. (4) 4 වේ. (5) 5 වේ.
- රත් කරන ලද CuO උඩින් H₂S වායුව යැවූ විට,
(1) Cu, H₂O සහ S ලැබේ. (2) CuS සහ H₂O ලැබේ.
(3) Cu, SO₂ සහ H₂O ලැබේ. (4) CuS, H₂O සහ SO₂ ලැබේ.
(5) ඉහත සඳහන් කිසිම මිශ්‍රණයක් නොලැබේ.
- රතුකැටවල
(1) Fe, Ti සහ Al තිබේ. (2) Ti සහ Cr තිබේ.
(3) Al සහ Ti තිබේ. (4) Al සහ Cr තිබේ.
(5) Fe සහ Ti තිබේ.
- P₂O₅⁺ අයනයෙහි දී පොස්පරස්වල ඔක්සිකරණ අංකය
(1) +10 වේ. (2) + 5 වේ. (3) +4 වේ. (4) + 3 වේ.
(5) ඉහත කිසිවක් නොවේ.
- මින් කුමක් වඩාත් ම ප්‍රබල අන්තර් අණුක ආකර්ෂණ දක්වයි ද?
(1) NH₃ (2) PH₃ (3) SiH₄ (4) GeH₄ (5) AsH₃
- ඉලෙක්ට්‍රෝනයේ ආරෝපණය අනුපාතය පරික්ෂණාත්මකව නිරවද්‍ය ව තිබිය යුතු කළ, ස්කන්ධය
(1) සරුකස් විසිනි. (2) මිලිකන් විසිනි.
(3) ගයිගර් සහ මාර්ස්ඩන් විසිනි. (4) තොම්සන් විසිනි.
(5) ටැම්ප්ස් විසිනි.
- (CH₃)₂CCOOH (a) ClCH₂COOH (b) Cl₂CHCOOH (c) ICH₂COOH (d)
ඉහත දැක්වෙන අම්ලවල අම්ලික ප්‍රබලතාව මෙසේ අවරෝහණය වේ.
(1) a>b>c>d (2) b>a>d>c
(3) c>d>b>a (4) c>b>d>a (5) b>c>d>a
- මින් කුමන සම්කරණයෙන් රලයේ නියමය ප්‍රකාශ වේද?
(1) $\frac{P_A^0 - P_A}{P_A} = 1 - X_A$ (2) $\frac{P_A^0 - P_A}{P_A} = X_A$ (3) $\frac{P_A^0 - P_A}{P_A} = X_B$
(4) $\frac{P_B^0 - P_B}{P_B} = 1 - X_A$ (5) $\frac{P_A^0 - P_B}{P_B} = X_A$
- 2 - පෙන්ටීන් මවුල 1ක් ඔක්සිකරණ තත්ත්ව යටතේ ඔයෝනිවිච්ඡේදනයට භාජනය කළ විට
(1) ප්‍රොපනොයික් අම්ලය මවුල 2 ක් ලැබේ.
(2) එතනොයික් අම්ලය මවුල 2 ක් ලැබේ.
(3) ප්‍රොපනොයික් අම්ලය මවුල 2 ක් සහ එතනෝල් මවුල 1 ක් ලැබේ.
(4) ප්‍රොපනෝල් මවුල 1 ක් සහ එතනෝල් මවුල 1 ක් ලැබේ.
(5) ප්‍රොපනොයික් අම්ලය මවුල 1 ක් සහ එතනොයික් අම්ලය මවුල 1 ක් ලැබේ.
- C₂F₂ClBr යන අණුක සූත්‍රය ඇති 5 කිවිය හැක සමාවන විද්‍යුත් සංඛ්‍යාව
(1) 2 වේ. (2) 3 වේ. (3) 4 වේ. (4) 5 වේ. 55

- ඉහත සඳහන් එකක්වත් නොවේ.
- එතනෝල් විපර්යාස දෙකක් පහත දී ඇත.
C₂H₅C ≡ CH + 2H₂ → C₂H₅CH₂CH₃ ΔH^o = a kJ mol⁻¹
C₂H₅CH = CH₂ + H₂ → C₂H₅CH₂CH₃ ΔH^o = b kJ mol⁻¹
C₂H₅C ≡ CH + H₂ → C₂H₅CH = CH₂ යන ප්‍රතික්‍රියාවේ එතනෝල් විපර්යාසය ය.
(1) (a + b) kJ mol⁻¹ වේ. (2) (a - 2b) kJ mol⁻¹ වේ.
(3) (2a - b) kJ mol⁻¹ වේ. (4) (b - a) kJ mol⁻¹ වේ.
(5) (a - b) kJ mol⁻¹ වේ.
- ජලීය ද්‍රාවණයේ දී H₂S සහ Br₂ ප්‍රතික්‍රියා කර,
(1) HOBr සහ S ලබා දෙයි. (2) HOBr සහ SO₂ ලබා දෙයි.
(3) H₂SO₄ සහ HBr ලබා දෙයි. (4) HBr සහ S ලබා දෙයි.
(5) H₂SO₄ සහ HBr ලබා දෙයි.
- Cl₂ සහ සාන්ද්‍ර KOH ප්‍රතික්‍රියා කර,
(1) KCl සහ KOCl ලබා දෙයි. (2) KOCl සහ KClO₄ ලබා දෙයි.
(3) KClO₄ සහ KClO₃ ලබා දෙයි. (4) KClO₃ සහ KClO₂ ලබා දෙයි.
(5) ඉහත කිසිම මිශ්‍රණයක් ලබා නො දෙයි.
- මින් කුමක් ස්ඵර්ෂක ක්‍රියාව දක්වයි ද?
(1) ජලීය NH₄Cl ද්‍රාවණයක්.
(2) ජලීය CH₃COOK ද්‍රාවණයක්
(3) 1 mol l⁻¹ (NH₄)₂SO₄ 10 ml සහ 1 mol l⁻¹ NaOH 10 ml මිශ්‍රණයක්
(4) 1 mol l⁻¹ (NH₄)₂SO₄ 10 ml සහ 1 mol l⁻¹ NaOH 20 ml මිශ්‍රණයක්.
(5) ඉහත සඳහන් කිසිවක් ස්ඵර්ෂක ක්‍රියාව නො දක්වයි.
- යන සංයෝගය සලකන්න. මෙම සංයෝගය සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය සත්‍ය වේද?
(1) එය C₆H₅OH සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරයි.
(2) එය Sr(OH)₂ සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරයි.
(3) එය BaCl₂ සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරයි.
(4) එය CH₃OH සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරයි.
(5) එය ඉහත කිසිවක් සමඟ ප්‍රතික්‍රියා නොකරයි.
- ඔක්සිජන්, ජලවොරින් සහ සල්ෆර් යන මේ මූලද්‍රව්‍යවල ඇතායනික අරය මෙසේ අවරෝහණය වේ.
(1) O²⁻ > F⁻ > S²⁻ (2) S²⁻ > O²⁻ > F⁻ (3) S²⁻ > F⁻ > O²⁻
(4) O²⁻ > S²⁻ > F⁻ (5) F⁻ > S²⁻ > O²⁻
- මින් කුමන බන්ධනයෙහි සහ-සංයුජ ස්වභාව ඉහළ ම වේද?
(1) Si - Cl (2) P - Cl (3) S - Cl (4) P - F (5) Si - F
- A නමැති කාබනික සංයෝගය ජලයෙහි දී වඩා CCl₄ හි ද්‍රාව්‍ය වන අතර, අදාළ ව්‍යාප්ති සංගුණකය 4 වේ. ජලය 100 ml තුළ A 1.000g ද්‍රවණය කර, මේ ජලීය ද්‍රාවණය වරකට CCl₄ 100ml බැගින් භාවිත කරමින් තුන්වරක් අනුපාත ලෙස නිස්සාරණය කරන ලදී. CCl₄ තුලට නිස්සාරණය වන A හි සමස්ත ස්කන්ධය
(1) 3/4 g වේ. (2) 3/5 g වේ. (3) 63/64 g වේ. (4) 124/125 g වේ.
(5) ඉහත කිසිවක් නොවේ.
- C₂H₅CH₂I සහ C₂H₅I එකිනෙකින් වෙන් කර හඳුනා ගැනීම සඳහා මින් කුමක් උපයෝගී කරගත හැකිද?
(1) ජලීය Pb(NO₃)₂ (2) CH₃COOH
(3) නිර්ජලීය ZnCl₂ / සාන්ද්‍ර HCl (4) පිතෝල්ප්‍රකාශන
(5) ඉහත කිසිවක් උපයෝගී කර ගත නොහැකිය.
- BrCH₂COC₂H₅ සහ (CH₃)₂CCOC₂H₅ එකිනෙකින් වෙන් කර හඳුනා ගැනීම සඳහා මින් කුමක් උපයෝගී කර ගත හැකිද?
(1) ඉනීඩ් ප්‍රතිකාරකය (2) වොලන් ප්‍රතිකාරකය
(3) කනුක HCl (4) I₂/NaOH
(5) ඉහත කිසිවක් උපයෝගී කරගත නොහැකිය.
- C₂H₅COOH ජලීය CH₃NH₂ සමඟ අනුමාපනය කිරීම සඳහා මින් කුමන දර්ශකය උපයෝගී කරගත හැකිද?
(1) මෙහිල් මරේන්ස් (2) මෙහිල් රෙඩ් (3) පිතෝල්ප්‍රකාශන
(4) ලිට්මස් (5) ඉහත කිසිවක් උපයෝගී කර ගත නොහැකිය.
- H₂A යන ද්‍රවල අම්ලය අදියර දෙකකින් මෙසේ අයනීකරණය වේ.
H₂A(aq) + H₂O(l) ⇌ H₃O⁺(aq) + HA(aq); K₁ = K₁
HA(aq) + H₂O(l) ⇌ H₂O²⁺(aq) + A²⁻(aq); K₂ = K₂
H₂A(aq) + 2H₂O(l) ⇌ 2H₃O⁺(aq) + A²⁻(aq)
යන සමතුලිතය සඳහා Kc

- (1) $K_1 + K_2$ වේ. (2) $K_1 - K_2$ වේ. (3) $\frac{K_1}{K_2}$ වේ. (4) $\frac{K_2}{K_1}$ වේ.
 (5) $K_1 \times K_2$ වේ.

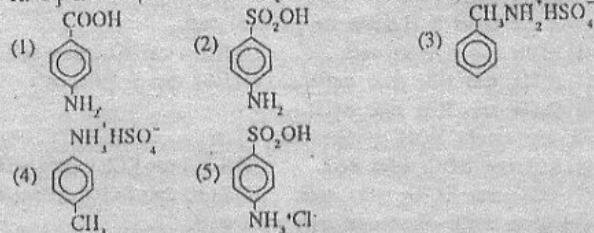
26. ඇමෝනියම් ක්ලෝරයිඩ් හමුවේ දී, මින් කුමන කැටායනය ජලීය ඇමෝනියා මගින් අවක්ෂේප වේද?

- (1) Ni^{2+} (2) Zn^{2+} (3) Mg^{2+} (4) Cr^{3+}
 (5) ඉහත කිසිවක් අවක්ෂේප නොවේ.

27. Y නැමැති අකාබනික සංයෝගය සාන්ද්‍ර HNO_3 සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර වූ විට අවරණ වායුවක් දුනි. මෙයින් ලැබුණු ද්‍රාවණය තනුක H_2SO_4 සමඟ අවක්ෂේපයක් දුනි. Y හඳුනා ගන්න.

- (1) $BaBr_2$ (2) $PbCO_3$ (3) $CoCO_3$ (4) $PbBr_2$ (5) NiS

28. P නැමැති කාබනික සංයෝගය ජලයෙහි ද්‍රවණය වන අතර, එය ප්‍රබල ලෙස ආම්ලික වේ. $CHCl_3$ සහ සාන්ද්‍ර KOH සමඟ රත් කළ විට, P ඉතා අප්‍රසන්න සන්ධිස්ථයක් දෙයි. P හි ජලීය ද්‍රාවණයක් $SiCl_4$ සහ තනුක HNO_3 සමඟ අවක්ෂේපයක් දෙයි. මින් කුමක් P, විය හැකිද?

29. මින් කුමන සමස්ථානිකය විකිරණශීලී නො වේද?

- (1) $^{31}_{15}P$ (2) $^{60}_{27}Co$ (3) ^3_1H (4) $^{24}_{11}Na$ (5) $^{18}_8O$

30. ජලීය $NaOH$ හි ද්‍රවණය නො වන්නේ මින් කුමන සංයෝගය ද?

- (1) SnO (2) $Pb(OH)_2$ (3) Ag_2O (4) ZnO (5) As_2O_3

31 සිට 40 දක්වා ප්‍රශ්නවලට උපදෙස්

1	2	3	4	5
(a), (b)	(b), (c)	(c), (d)	(d), (a)	ප්‍රතිචාර එකක් පමණක් හෝ වෙනත් ප්‍රතිචාර නිවැරදියි.
(a), (b)	(b), (c)	(c), (d)	(d), (a)	ප්‍රතිචාර එකක් පමණක් හෝ වෙනත් ප්‍රතිචාර නිවැරදියි.

31. H_2O සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ සත්‍ය වේද?

- (a) එයට අම්ලයක් ලෙස ක්‍රියා කළ හැකිය.
 (b) එයට භෂ්මයක් ලෙස ක්‍රියා කළ හැකිය.
 (c) එයට ඔක්සිහාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කළ හැකිය.
 (d) ඉහත ප්‍රකාශ සියල්ලම සත්‍යය.

32. $C_2H_5-C(=O)-CH=CH_2$ සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ සත්‍ය වේද?

- (a) එය HCN සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරයි.
 (b) එය HBr සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරයි.
 (c) එය සිස් සහ ට්‍රාන්ස් සමාවයවික වශයෙන් පවතී.
 (d) එය ප්‍රකාශ සමාවයවික වශයෙන් පවතී.

33. මින් කුමන සංයෝගය / සංයෝග තනුක H_2SO_4 සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරයි ද?

- (a) $C_2H_5CH_3$ (b) $C_2H_5CH_2CH_2F$ (c) $CH_3CH=CH_2$ (d) $CH_3C \equiv CH$

34. මින් කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ සත්‍ය වේද?

- (a) සංශුද්ධ ජලයෙහි pH අගය 7 ට වඩා අඩු විය හැකිය. X
 (b) සංශුද්ධ ජලයෙහි pH අගය 7 ට වඩා වැඩි විය හැකිය. X
 (c) ජලීය ද්‍රාවණයක pH අගය සෘණ විය නොහැකිය. ✓
 (d) ජලීය ද්‍රාවණයක pH අගය 14 ට වඩා ඉහළ විය නොහැකිය. ✓

35. කුරුල්ල කෙල් සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ සත්‍ය වේද?

- (a) එහි ජෙරනියෝල් තිබේ. (b) එහි ඉයුජිනෝල් තිබේ.
 (c) එහි සිනැමැල්ඩිනයිඩ් තිබේ
 (d) එහි ඉහත සඳහන් සියල්ල ම තිබේ.

36. SiF_4 ඇත්තයනම් Si පරමාණුව සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ සත්‍ය වේද?

- (a) එය F පරමාණුවලින් අව්වකලීය ලෙස වට වී තිබේ. ✓
 (b) එහි සංයුජතා කවචයේ ඉලෙක්ට්‍රෝන 6 ක් තිබේ.
 (c) එහි සංයුජතා කවචයේ ඉලෙක්ට්‍රෝන 14 ක් තිබේ.
 (d) එහි සංයුජතා කවචයේ ඉලෙක්ට්‍රෝන 12 ක් තිබේ. ✓

37. N_2O_4 සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ සත්‍ය වේද?

- (a) එයට ඔක්සිකාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කළ හැකිය.
 (b) එය උද්ධත ඔක්සයිඩයක් වේ.
 (c) එයට ඉතා හද වර්ණයක් තිබේ.
 (d) එයට ඔක්සිහාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කළ හැකිය.

38. උෂ්ණත්වය වැඩිවීමත් සමඟ මින් කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ සත්‍ය වේද?

- (a) සමහර උෂ්ණත්වයන්හිදී ඇමෝනියම් ප්‍රතික්‍රියාවල ජලවල සමතුලිත සාන්ද්‍රණය

- වැඩි කරයි.
 (b) සමහර උෂ්ණත්වයන්හිදී ඇමෝනියම් ප්‍රතික්‍රියාවල ජලවල සමතුලිත සාන්ද්‍රණය අඩු කරයි.
 (c) සමහර උෂ්ණත්වයන්හිදී ඇමෝනියම් ප්‍රතික්‍රියාවල සක්‍රියතා ශක්ති අඩු කෙරේ.
 (d) සමහර උෂ්ණත්වයන්හිදී ඇමෝනියම් ප්‍රතික්‍රියාවල සක්‍රියතා ශක්ති වැඩි කෙරේ.

39. විද්‍යුත් රසායනික ශ්‍රේණිය හා විද්‍යුත් රසායනික කෝෂ සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ සත්‍ය වේද?

- (a) විද්‍යුත් රසායනික ශ්‍රේණියේ ඉහළ කෙළවරේ වන මූලද්‍රව්‍ය, විලීන ලවණ විද්‍යුත් විච්ඡේදනය කිරීමෙන් ලබා ගනී.
 (b) විද්‍යුත් රසායනික ශ්‍රේණියේ පහළ කෙළවරේ වන බොහෝ මූලද්‍රව්‍ය, විලීන ලවණ විද්‍යුත් විච්ඡේදනය කිරීමෙන් ලබා ගනී.
 (c) විද්‍යුත් රසායනික ශ්‍රේණියේ ඉහළ කෙළවරට අදාළ වන අයන ප්‍රබල ඔක්සිකාරක වේ.
 (d) විද්‍යුත් රසායනික කෝෂයක ඉලෙක්ට්‍රෝඩ අතර වන විභව අන්තරය උෂ්ණත්වය සමඟ වෙනස් වේ.

40. ප්‍රෝටීන් හා ඇමයිනෝ අම්ල සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ සත්‍ය වේද?

- (a) සියලු ම ප්‍රෝටීනවල C, H සහ O තිබේ.
 (b) සියලු ම ප්‍රෝටීන, ඇමාම් 2- ඇමයිනොකාබොක්සිලික් අම්ල බහුඅවයවීකරණය වීමෙන් සෑදී තිබේ.
 (c) සියලු ම 2- ඇමයිනොකාබොක්සිලික් අම්ල ප්‍රකාශ සක්‍රීය වේ.
 (d) සියලු ම 2- ඇමයිනොකාබොක්සිලික් අම්ල ප්‍රබල අම්ල වේ.
 41. සිට 50 දක්වා උපදෙස්

පළමු වැනි වගන්තිය	දෙවැනි වගන්තිය
(1) සත්‍යය.	සත්‍ය වන අතර පළමුවැන්න නිවැරදිව පහදා දෙයි.
(2) සත්‍ය ය.	සත්‍ය වන නමුත් පළමුවැන්න නිවැරදිව පහදා නොදෙයි.
(3) සත්‍යය.	අසත්‍යය.
(4) අසත්‍ය ය.	සත්‍යය.
(5) අසත්‍ය ය.	අසත්‍යය.

41. පළමුවැනි වගන්තිය

41. ඇල්ලා අංශුවල අයනිකාරක බලය, බීටා අංශුවල අයනිකාරක බලයට වඩා විශාල වේ. ✓

42. ප්‍රබල කක්ෂව යටතේ බෙන්සීන් නයිට්‍රෝකරණයට භාජනය කළ විට, 1, 3-ඩයිනයිට්‍රෝබෙන්සීන් සෑදේ. ✓

43. $N_2(g) + 3H_2(g) \rightleftharpoons 2NH_3(g)$ යන ප්‍රතික්‍රියාවේ ඇමෝනියා පලදව, පීඩනය සමඟ වැඩි වේ. ✓

44. 3-නයිට්‍රෝබෙන්සොයීක් අම්ලය, බෙන්සොයීක් අම්ලයට වඩා ආම්ලික වේ. ✓

45. $(CH_3)_2CCHO$ කැනිට්ටායෝ ප්‍රතික්‍රියාවට භාජනය නොවේ. ✓

46. $NaOH$ හි ක්ෂාදනය කිරීමේදී ශ්‍ර. 1-පිඩි කැනෝම් උපයෝගී කරගනී. ✓

47. හයිඩ්‍රජන් ඔක්සිකරණය කළ නොහැකිය. ✓

48. වෑන් ඩ්වාල්ස් සමීකරණය මගින් කාක්ෂික වායුවල හැසුරුම් සැලකිය යුතු වශයෙන් හොඳව විස්තර කෙරේ. ✓

49. කාබොක්සිලික් අම්ල සහ ඇල්කොහොල අතර ප්‍රතික්‍රියාව, H_2SO_4 මගින් උෂ්ණත්වය කෙරේ. ✓

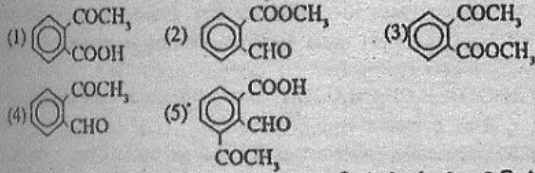
50. එළපාල ඇපටයිට්, වී ගොවිභාෂා සඳහා පොහොරක් වශයෙන් කෙළින් ම උපයෝගී කර ගත නොහැකිය. ✓

51. කාබනික සංයෝගයක නයිට්‍රජන් ඇති විට දී, ලැයේන් නිස්සාරකයේ හැලුණ සඳහා ජලීය $AgNO_3$ මගින් පරීක්ෂා කරන විට, විශේෂ ක්‍රියාමාර්ගයක් අනුගමනය කළ යුතු වන්නේ,

- (1) ලැයේන් නිස්සාරකයේ NO_2^- නිබන්ත නිසාය.
 (2) ලැයේන් නිස්සාරකයේ NH_4^+ නිබන්ත නිසාය.
 (3) ලැයේන් නිස්සාරකයේ CN^- නිබන්ත නිසාය.
 (4) ලැයේන් නිස්සාරකය ප්‍රබල ලෙස ක්ෂාරීය වන නිසාය.
 (5) ඉහත සඳහන් යම් කිසිවක් නිසා නොවේ.

52. (Q) නැමැති කාබනික සංයෝගය ජලීය NaOH හි අද්‍රාව්‍ය වන අතර, එය ශ්‍රේණි ප්‍රතිකාරකය සමඟ කැබ්‍රිල් පැහැති අවස්ථාපයක් දෙයි. Q, ඇමෝනියම් AgNO₃ ද්‍රාවණයක් ඔක්සිහරණය කරයි. මෙයින් ලැබෙන කාබනික ඵලය ද ශ්‍රේණි ප්‍රතිකාරකය සමඟ කැබ්‍රිල් පැහැති අවස්ථාපයක් දෙයි. Q හඳුනා ගන්න.

53. උෂ්ණත්වය 27°C හා පීඩනය 1.23 atm දී එක්තරා වායුවකින් 1.0g හි පරිමාව 5.0 l වේ. වායුවේ, සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය

- (1) 2.0 වේ. (2) 4.0 වේ. (3) 16.0 වේ.
- (4) 20.0 වේ. (5) 32.0 වේ.

54. න්‍යෂ්ටික ප්‍රතික්‍රියාවක් පහත දක්වා ඇත. මේ න්‍යෂ්ටික ප්‍රතික්‍රියාවේ දී X

- (1) ¹⁰B වේ. (2) ¹⁰N වේ. (3) ¹⁴N වේ. (4) ¹⁴C වේ.
- (5) ඉහත සඳහන් කිසිවක් නොවේ.

55. මූලද්‍රව්‍යයක් ක්ලෝරයිඩයක් ක්ලෝරීන් 90.79% කිබේ. ක්ලෝරයිඩයේ සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය 120 පමණ වේ. මූලද්‍රව්‍යයේ සාපේක්ෂ පරමාණුක ස්කන්ධය ගණනය කරන්න. (Cl = 35.5)

- (1) 10.8 (2) 12.0 (3) 21.6 (4) 24.0 (5) 9.0

56. කාබනික NaCl ද්‍රාවණයක් මිනිත්තු 10 ක් තුළ 3.0 A ධාරාවක් මගින්, ජලජලීය ඉලෙක්ට්‍රෝඩ භාවිත කරමින්, විද්‍යුත් විච්ඡේදනය කරන ලදී. මේ පරිච්ඡේදනයේ දී එකතු කර ගන්නා ලද හයිඩ්‍රජන් වායුවේ පරිමාව ස.උ. පී. දී 207.0ml විය. ස.උ.පී. දී හයිඩ්‍රජන් මවුලික පරිමාව 22.4l වේ. ඇනෝඩයේ නියතය 6.022 x 10²³ වේ. මේ දක්වා අනුව, ඉලෙක්ට්‍රෝනයේ ආරෝපණය

- (1) 1.602 x 10¹⁹ C වේ. (2) 1.608 x 10¹⁹ C වේ. (3) 1.612 x 10¹⁹ C වේ.
- (4) 1.617 x 10¹⁹ C වේ. (5) 1.622 x 10¹⁹ C වේ.

57. මාග්නීසියම් නියෝජනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය සත්‍ය වේද?

- (1) ස්වභාවික අකුරු ඵලයක් ලෙස ලැබේ.
- (2) අයන් ඔක්සයිඩ් උත්ප්‍රේරකයක් ලෙස භාවිත කෙරේ.
- (3) දිරිස - දම් කාබොක්සයිලික් අම්ල අකුරු ඵල ලෙස ලැබේ.
- (4) ඇලුමිනියම් කුඩු උත්ප්‍රේරකයක් ලෙස භාවිත කෙරේ.
- (5) ඉහත ප්‍රකාශ කිසිවක් සත්‍ය නොවේ.

58. සල්ෆර් සහ සාන්ද්‍ර නයිට්‍රික් අම්ලය අතර ප්‍රතික්‍රියාව සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය සත්‍ය වේද?

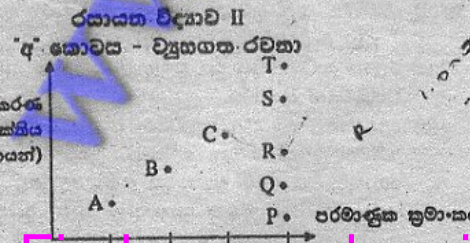
- (1) SO₂, NO සහ H₂O ඵල ලෙස ලැබේ.
- (2) SO₂, NO₂ සහ H₂O ඵල ලෙස ලැබේ.
- (3) H₂SO₄, NO₂ සහ H₂O ඵල ලෙස ලැබේ.
- (4) H₂SO₄, N₂O සහ H₂O ඵල ලෙස ලැබේ.
- (5) SO₂, HNO₂ සහ H₂O ඵල ලෙස ලැබේ.

59. ජලීය (NH₄)₂SO₄ ද්‍රාවණයක් සිත්ස් කුඩු සමඟ සෙලවූ විට,

- (1) H₂ සහ N₂ මුක්ත වේ.
- (2) SO₄²⁻ අයන SO₃²⁻ අයන බවට ඔක්සිහරණය වේ.
- (3) H₂ සහ SO₂ මුක්ත වේ. (4) H₂ සහ NH₃ මුක්ත වේ.
- (5) ඉහත සඳහන් කිසිවක් සිදු නොවේ.

60. ලෝහවලට ඉහළ විද්‍යුත් සන්නායකතාවක් ඇති වන්නේ,

- (1) අයනික, බන්ධන නියාය. (2) සංතත බන්ධන නියාය.
- (3) ස්ඵටිකීය වූ ඉලෙක්ට්‍රෝන නියාය.
- (4) සචලතාව ඉහළ අයන නියාය.
- (5) ඉහත සඳහන් කිසිවක් නියා නොවේ.

ක්‍රමාංකය පිළිවෙලින් Z, (Z+1) සහ (Z+2) යන අන්තර්ක නොවන මූලද්‍රව්‍ය පළමුවැනි අයනීකරණ ශක්තිවලට අනුරූප වේ. P, Q, R, S සහ T යන ලක්ෂණ අතරින් පරමාණුක ක්‍රමාංකය (Z+3) වන අන්තර්ක නොවන මූලද්‍රව්‍යයේ පළමු වැනි අයනීකරණ ශක්තිය වශයෙන් කිසියම් ලක්ෂණය/ ලක්ෂණයන් සඳහන් කරන්න.

සැ. සු. ඔබ විසින් සඳහන් කරන සාවද්‍ය ලක්ෂණ වලට ලකුණු අඩු කෙරේ.

- (b) HCl₂ ප්‍රභේදය රේඛීය වන අතර, H₃O⁺ අයනය පිරමීඩීය වන්නේ මන්දැයි පැහැදිලි කරන්න.
- (c) ඇනෝඩයේ නියතය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්දැයි පැහැදිලි කරන්න.
- (d) ජලය 18.00 g සම්පූර්ණයෙන් විද්‍යුත් විච්ඡේදනය කිරීම සඳහා 195000C අවශ්‍ය විය. ඉලෙක්ට්‍රෝනයේ ආරෝපණය 1.602 x 10¹⁹ C වේ නම්, ඉහත දක්නට අනුව, ජලය 18.00 g හි ඇති H₂O අණු සංඛ්‍යාව ගණනය කරන්න. (H = 1.00; O = 16.00)

(2) (a) M. යන ක්‍රි-සංයුජ ලෝහය HNO₃ සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර, ලෝහයේ නයිට්‍රේටය, නයිට්‍රජන් ඩයොක්සයිඩ් සහ ජලය පමණක් ලබා දෙන බව උපකල්පනය කරන්න. මේ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා කුලීන රසායනික සමීකරණය ලියන්න.

(b) මිශ්‍රණයක KNO₃ සහ NaNO₃ පමණක් කිබේ. මිශ්‍රණයෙන් 0.465 g කාප වියෝජනයට භාජනය කළ විට, ඔක්සිජන් මුක්ත වීමෙන් පසු ඉතිරි වන ඵලයේ ස්කන්ධය 0.385 g විය. මිශ්‍රණයේ ඇති KNO₃ මවුල ප්‍රතිශතය ගණනය කරන්න. (K = 39.0; Na = 23.0; N = 14.0; O = 16.0)

(c) පහත සඳහන් අවස්ථා විද්‍යා දැක්වීම සඳහා එක් ප්‍රතික්‍රියාවක් බැගින් දෙන්න.

- (i) සල්ෆර් ඔක්සිහරණයක් ලෙස ප්‍රතික්‍රියා කිරීම.
- (ii) Fe²⁺ ඔක්සිකාරකයක් ලෙස ප්‍රතික්‍රියා කිරීම.

සැ. සු. ඔබ ඉදිරිපත් කරන ප්‍රතික්‍රියා සඳහා කුලීන රසායනික සමීකරණ ලිවිය යුතුය.

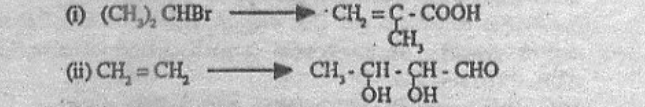
(d) ඔබට ජලීය Ag₂SO₄ ද්‍රාවණයක් සපයා ඇත. මේ ද්‍රාවණයේ SO₄²⁻ අයන ඇති බව පෙන්වීමට ඔබගෙන් අපේක්ෂා කර ඇති යයි සිතන්න. මේ සඳහා ලබා දී ඇති එකම සංයෝගය BaCl₂ පමණි. එසේ වුවත්, විද්‍යාගාරයේදී සාමාන්‍යයෙන් සපයනු ලබන මූලද්‍රව්‍ය ද, සාමාන්‍ය උපකරණ හා පහසුකම් ද ඔබට ලබා දී ඇත. මේ තත්ත්ව යටතේ දී ඔබට සපයා ඇති ද්‍රාවණයේ SO₄²⁻ අයන ඇති බව පෙන්වන්නේ කෙසේදැයි සංකීර්ණ ව පැහැදිලි කරන්න.

(3) (a) A නැමැති සංයෝගයේ කාබන් 35.8% ක් ද, හයිඩ්‍රජන් 3.4% ක් ද, සල්ෆර් 40.7% ක් ද ඔක්සිජන් පමණක් ද කිබේ. A හි සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය 200 ක් පමණ වේ නම් එහි, අණුක සූත්‍රය නිර්ණය කරන්න. (C = 12; H = 1; S = 32; O = 16)

(b) B නැමැති කාබනික සංයෝගයක අණුක සූත්‍රය C₇H₈O වේ. B වක්‍රීය නොවන සීටේනයක් වේ. B හි සමාවයවිත සියල්ලෙහි ම ව්‍යුහ අදින්න.

(c) පහත ඉදිරිපත් කර ඇති පරිවර්තන සිදු කළ හැකි ආකාරය දක්වන්න. අවශ්‍ය ප්‍රතිකාරක හා ප්‍රතික්‍රියා කන්ස්ට්‍රක්ට් උචිත ස්ථානවල පැහැදිලිව සඳහන් කළ යුතුය.

සැ. සු. ඔබගේ යෝජිත පරිවර්තන ක්‍රමය අනවශ්‍ය ලෙස දීර්ඝ වේ නම්, ඔබට උපරිම ලකුණු නොලැබේ.

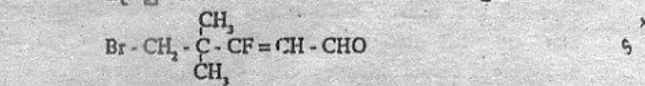

(d) පහත දැක්වෙන එක් එක් යුගලයේ සංයෝග දෙක රසායනික ව එකිනෙකින් වෙන් කර හඳුනා ගන්නේ කෙසේ දැයි දක්වන්න.

- (i) CH₃CONHC₂H₅ සහ CH₃CH₂CONHC₂H₅
- (ii) CH₃CH₂OCOC₂H₅ සහ CH₃CH₂CH₂OCOC₂H₅

4. (a) (i) පහත නම් සඳහන් සංයෝගයේ ව්‍යුහ සූත්‍රය අදින්න. 2-ක්ලෝරො - 5-අයඩො - 4-නයිට්‍රොහෙක්සනොයික් අම්ලය

(ii) පහත දැක්වෙන ව්‍යුහය ඇති සංයෝගය IUPAC නාමකරණයට අනුකූලව නම් කරන්න.

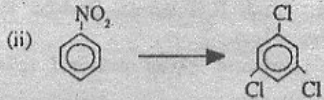
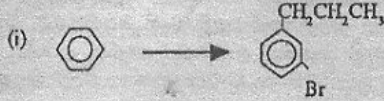

(b) මූලීය තත්ත්ව යටතේ දී CH₂=CH₂ වලට Br₂ ආකාරය වීම හා සම්බන්ධ යාන්ත්‍රණය පැහැදිලි ව දක්වන්න.

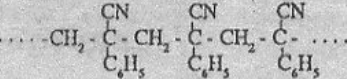
(c) පහත ඉදිරිපත් කර ඇති පරිවර්තන සිදු කළ හැකි ආකාරය දක්වන්න. අවශ්‍ය ප්‍රතිකාරක හා ප්‍රතික්‍රියා කන්ස්ට්‍රක්ට් උචිත ස්ථානවල පැහැදිලිව සඳහන් කළ යුතු ය.

කැ. යු. ඔබගේ යෝජිත පරිවර්තන ක්‍රමය අනවශ්‍ය ලෙස දීර්ඝ වේ නම්, ඔබට උපරිම ලකුණු නො ලැබේ.

(d) බහුඅවයවිකයක ව්‍යුහය මෙසේ වේ.

එක - අවයවිකයේ ව්‍යුහය අදින්න.

"අ" කොටස - රචනා

5. (a) පරිපූර්ණ වායුවක් පිළිබඳ වාලක අණුක වාදය හා සම්බන්ධ $PV = \frac{1}{3} mn\bar{c}^2$ යන සමීකරණය භාවිත කරමින් ඇවෝගැඩ්‍රෝ නියමය ව්‍යුත්පන්න කරන්න.

(b) X නමැති වායුවෙන් 0.1 mol පරිමාව 5.0 l වන භාජනයක් තුළ උෂ්ණත්වය 27°C දී, කැන්පක් කර තිබේ. 1.0 atm පීඩනය යටතේ හා 127°C උෂ්ණත්වයේ ඇති H₂ වායුව 0.2 g මෙම භාජනය තුළට ඇතුළත් කරන ලදී. ඉන්පසු, භාජනයේ උෂ්ණත්වය 0°C දක්වා අඩු කරන ලදී. X සහ H₂ රසායනිකව ප්‍රතික්‍රියා නොකරන බව ද, X සහ H₂ පරිපූර්ණ වායු ලෙස හැසිරෙන බව ද උපකල්පනය කරමින් පහත සඳහන් ඒවා ගණනය කරන්න. (H=1.0)

- (i) H₂ වායුව ඇතුළු කිරීමට පෙර භාජනය තුළ ඇති පීඩනය
- (ii) H₂ වායුව ඇතුළු කර, උෂ්ණත්වය 0°C දක්වා අඩු කළ විට භාජනය තුළ ඇති සමස්ත පීඩනය
- (iii) H₂ වායුව ඇතුළු කර, උෂ්ණත්වය 47°C දක්වා අඩු කර ඇති අවස්ථාවේ දී භාජනය තුළ X හි මවුල භාගය,
- (iv) භාජනය තුළ ඇති වායු මිශ්‍රණය සම්පීඩනය කර, සමස්ත පීඩනය දෙගුණයක් කළ විට, භාජනය තුළ H₂ හි මවුල භාගය

(c) He හි මවුලික පරිමාව ස.උ.පී. දී 22.4 l වන අතර CH₄ හි මවුලික පරිමාව ස.උ.පී. දී 21.9 l වේ. මේ වෙනස්කම ඔබ පැහැදිලි කර දෙන්නේ කෙසේද?

(d) NH₃ ප්‍රබල හයිඩ්‍රජන් බන්ධන සාදන බව, උචිත ප්‍රස්ථාර දෙකක් ආධාර කර ගනිමින් ඔබ විදහා පෙන්වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

6. (a) ජලය සහ ක්ලෝරෝෆෝම් අතර ඇමෝනියාහි ව්‍යාප්ති සංගුණකය නිර්ණය කරන්නේ කෙසේ දැයි සංක්ෂිප්තව විස්තර කරන්න.

(b) මෙම සමතුලිතය සලකන්න.

$$A_2(g) + 2B_2(g) \rightleftharpoons A_2B_4(g)$$

A₂ සහ B₂ යන වායු දෙක 1:2 යන මවුල අනුපාතය ඇති ව මිශ්‍ර කරන ලදී. මෙම මිශ්‍රණය එක්තරා උෂ්ණත්වයක දී හා පීඩනයක දී සමතුලිත තත්ත්වයට පත් විය. එවිට, A₂ වලින් 80% ක් ප්‍රතික්‍රියා නොවී සමතුලිත මිශ්‍රණයේ ඉතිරි වූ අතර, පද්ධතියේ සමතුලිත පීඩනය 100 atm විය.

ඉහත දක්න ලද සමතුලිත කර ගනිමින් මෙම ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා K_p ගණනය කරන්න.

(c) Fe²⁺ අයන සහ Ag⁺ අයන අතර ප්‍රතික්‍රියාව ප්‍රතිවර්තන එකක් බව ඔබ ඉගැන්වීමක ව පෙන්වන්නේ කෙසේදැයි පැහැදිලි කරන්න.

(d) HCl වලට සාපේක්ෂව සාන්ද්‍රණය 0.5 mol l⁻¹ ද, H₂SO₄ වලට සාපේක්ෂව සාන්ද්‍රණය 0.25 mol l⁻¹ ද වන අම්ලය ද්‍රාවණයක් ඔබට සපයා තිබේ. ඔබට මැග්නීසියම් ඔක්සයිඩ් ද සපයා තිබේ. ඔබට වෙනත් රසායනික ද්‍රව්‍ය කිසිවක් උපයෝගී කර ගැනීමට අවසර නැත. එසේ වුවත්, සාමාන්‍ය විද්‍යාගාර උපකරණ, විදුරු භාණ්ඩ හා පහසුකම් උපයෝගී කර ගැනීමට ඔබට අවසර තිබේ. මේ තත්ත්ව යටතේදී MgO සහ HCl අතර ප්‍රතික්‍රියාවේ මවුල අනුපාතය 1:2 බව ඔබ පෙන්වන්නේ කෙසේ දැයි පැහැදිලිව විස්තර කරන්න. (Mg = 24 O = 16)

7. (a) (i) As₂S₃ නිදසුන් ලෙස ගනිමින් ද්‍රාව්‍යතා ගුණිතය යන සංකල්පය පහදා දෙන්න.

(ii) MX₂ මිශ්‍රණයෙන් යම් රසායනික සංයෝගයක M දැඩි සංඝර්ණ වන අතර, X එක සංයුජ වේ. එකතරා උෂ්ණත්වයකදී MX₂ හි

ජලද්‍රාව්‍යතාව 0.02 mol l⁻¹ වේ. මෙම උෂ්ණත්වයේදී 2.0 mol l⁻¹ KX ද්‍රාවණයක 2.0 l තුළ MX₂ මවුල කොපමණ ද්‍රවණය වේද?

(b) (i) නිදසුන් දෙක බැගින් දෙමින්, 'ලව්ස් අම්ල' සහ 'ලව්ස් ගෂ්ඨ' යන පද පහදා දෙන්න.

(ii) 1.0 mol l⁻¹ HCl ද්‍රාවණයකින් 49.95 ml සහ 1.0 mol l⁻¹ NaOH ද්‍රාවණයකින් 50.05 ml එකට මිශ්‍ර කරන ලදී. මෙයින් ලැබෙන ද්‍රාවණයේ pH අගය ගණනය කරන්න. අදාළ උෂ්ණත්වයේදී K_a = 1.0 x 10⁻⁴ mol l⁻²

(c) NaOCOCH₂CH₂CH₂COOH යන සංයෝගය ස්චාරකක ක්‍රියාව දක්වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

8. (a) (i) රසායනික ප්‍රතික්‍රියාවක ශීඝ්‍රතාව කෙරෙහි බලපාන සාධක නම් කරන්න.

(ii) මේවායින් දෙකක් තෝරා ගෙන, ඒ එක් එක් සාධකයේ බලපෑම වෙන වෙනම විදහා දැක්වීම සඳහා සරල පරික්ෂණයක් බැගින් යෝජනා කරන්න.

(b) (i) සංඝට්ටන වාදය අනුව, රසායනික ප්‍රතික්‍රියාවක් සිදු වීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වන සාධක මොනවා ද?

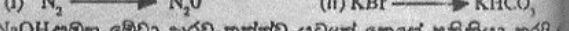
(ii) 'බෝල්ට්ස්මාන් වක්‍රය' යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද? පැහැදිලි කර, එම වක්‍ර භාවිතය මගින් රසායනික ප්‍රතික්‍රියාවල ශීඝ්‍රතාව පිළිබඳ ඇතැම් වැදගත් ලක්ෂණ අවබෝධ කර ගන්න. කෙසේ දැයි සංක්ෂිප්තව දක්වන්න.

(c) ¹⁴C සමස්ථානිකයේ අර්ධ-ආයු කාලය 'යනුවෙන් අදහස් කරන්න' කුමක් දැයි පැහැදිලි කර, ¹⁴C සමස්ථානිකය මගින් කරනු ලබන විකිරණශීලී කාබන් කාල නිර්ණයනයේ මූලධර්ම සංක්ෂිප්තව දක්වන්න.

"ඉ" කොටස - රචනා

9. (a) යකඩ නිස්සාරණය කර ගැනීම හා සම්බන්ධ වන භෞත-රසායනික මූලධර්ම පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත විස්තරයක් ලියන්න.

(b) පහත සඳහන් පරිවර්තන සිදු කළ හැකි ආකාරය දක්වන්න. කැ. යු. අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය හා ප්‍රතික්‍රියා තත්ත්ව පැහැදිලි ව උචිත ස්ථානවල සඳහන් කළ යුතුය. ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුලිත රසායනික සමීකරණ ලිවීම අවශ්‍ය නැත.

(c) NaOH සමඟ මේවා කරව තත්ත්ව යටතේ කෙසේ ප්‍රතික්‍රියා කරයිද
(i) Zn (ii) Cl₂

(d) ඔබට Na₂CO₃, (NH₄)₂CO₃ සහ BaCO₃ ඇති සහ මිශ්‍රණයක් සපයා ඇත. විද්‍යාගාර ප්‍රතිකාරක වශයෙන් ඔබට ලබාදී ඇත්තේ හැදෑරූ H₂SO₄ පමණි. ජලයවත් ඔබට සපයා නැත. මේ තත්ත්ව යටතේ ඔබට සපයා ඇති මිශ්‍රණයේ Na₂CO₃ කිබෙන බව පෙන්වන්න. කෙසේදැයි පැහැදිලි කරන්න.

10. (a) ස්පර්ශ ක්‍රමය මගින් සල්ෆියුරික් අම්ලය නිපදවීම පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත විස්තරයක් ලියන්න.

(b) H₂SO₄ සමඟ මේවා කරව තත්ත්ව යටතේ කෙසේ ප්‍රතික්‍රියා කරයිද
(i) C (ii) H₂S (iii) HCOOH

(c) NaCl, KCl, AgI සහ CuO යන මේවා ඇති සහ මිශ්‍රණයක් සිදු සපයා තිබේ. මේ මිශ්‍රණයේ, බර අනුව, NaCl, KCl සහ AgI ප්‍රතිනික නිර්ණය කිරීම සඳහා විශ්ලේෂණ පිළිවෙළක් යෝජනා කරන්න. කැ. යු. ප්‍රායෝගික විස්තර අවශ්‍ය නොවේ.

11. (a) NaH, SiH₄, PH₃, H₂S සහ HCl යන මේ හයිඩ්‍රයිඩ් ශ්‍රේණියේ බන්ධනවල ස්වභාව හා අම්ල - භස්ම ස්වභාව විචලනය වන්නේ කෙසේදැයි සංක්ෂිප්තව විස්තර කරන්න.

(b) ස්වභාවික රබර්වල ව්‍යුහය අදින්න. රබර් වල්කනයිස් කිරීමේදී ව්‍යුහය වෙනස් වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

(c) මිනිරන්වල ව්‍යුහය අදින්න. මිනිරන් හොඳ විද්‍යුත් සන්නායක වන්නේ මන්දැයි පැහැදිලි කරන්න.

(d) මේවායේ ඇති ප්‍රධාන ලෝහය නම් කරන්න.
(i) රුධිරී (ii) කොරන්ඩම්

12. (a) ජලයේ කඩිනම්ව හා කඩිනම්ව ඉවත් කිරීම පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත විස්තරයක් ලියන්න.

(b) පොල්තෙල් අඩු ද්‍රව්‍යයක් වශයෙන් උපයෝගී කර ගනිමින් හා ක් කර්මාන්තයක් සමඟ සම්බන්ධ කරමින් කර්මාන්ත පද්ධති ගොඩනැගිය හැකි ආකාරය පහදා දෙන්න.

(c) දැව හා පොසිල ඉන්ධන (Fossil Fuels) අධික හා අනවශ්‍ය භාවිත කිරීම අනාගත පරපුරට එරෙහිව කරනු ලබන බල ප්‍රයෝගී පිටි ප්‍රයෝග රසායන විද්‍යා දූෂණ කෙරුණ සහාජ කරමින් සංක්ෂිප්තව විස්තරයක් ලියන්න.

3/20